

Ranskan tasavallan aloite puitepäätöksen tekemiseksi rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemiseksi

(2000/C 253/03)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan, 31 artiklan e alakohdan ja 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon laittomassa maahantulossa, liikkumisessa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä ... annetun direktiivin 2000/.../EY⁽¹⁾,

ottaa huomioon Ranskan tasavallan aloitteen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa yksi unionille asetetuista tavoitteista on ihmiskaupan torjuminen lähentämällä tarvittaessa jäsenvaltioiden rikosoikeudellisia säännöksiä. Tämän toiminnan ensisijaisesta asemasta muistutettiin Tampereen Eurooppa-neuvostossa.

(2) Laittomassa maahanmuutossa avustamiseen on syytä puuttua, olipa kyse nimenomaan laittomassa rajanylityksessä auttamisesta tai avusta ihmisten hyväksikäyttöä harjoittavien verkostojen ylläpitämiseksi.

(3) Voimassa olevia oikeudellisia säännöksiä on siis lähennettävä, mikä edellyttää toisaalta tarkoitettujen rikosten selkeää ja tehokasta määrittelyä direktiivissä 2000/.../EY ja toisaalta säädettyjen seuraamusten, vastuusta vapauttamista koskevien tapausten tai raskauttavien asianhaarojen yhdenmukaistamista, johon tällä puitepäätöksellä pyritään.

(4) On niin ikään erittäin tärkeää, että mahdollisia toimia ei kohdenneta ainoastaan luonnollisiin henkilöihin vaan että säädetään oikeushenkilöiden vastuuseen liittyvistä toimenpiteistä.

(5) Tämä puitepäätös täydentää siten jo annettuja suosituksia, kuten laittoman maahanmuuton ja työnteon torjuntakei-

nojen yhdenmukaistamisesta ja tätä varten säädettyjen valvontakeinojen tehostamisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annettua suositusta⁽²⁾ ja kolmansien maiden kansalaisten laittoman työnteon torjumisesta 27 päivänä syyskuuta 1996 annettua suositusta⁽³⁾, sekä ihmiskaupan ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön vastaisesta toiminnasta 24 päivänä helmikuuta 1997 hyväksyttyä yhteistä toimintaa 97/154/YOS⁽⁴⁾, tämän kuitenkin vaikuttamatta toimenpiteisiin, joita on toteutettu tai joita on tarkoitus toteuttaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston puitteissa.

(6) Tämä puitepäätös liittyy Schengenin pöytäkirjan mukaiseen Schengenin säännöstön kehittämiseen,

ON TEHNYT TÄMÄN PUITEPÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Seuraamukset

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiivissä 2000/.../EY määritellyistä rikoksista voidaan langettaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja vakuuttavia rikosoikeudellisia seuraamuksia, mukaan lukien 2 artiklassa säädettyissä olosuhteissa tehtyjen rikosten osalta vapausrangaistukset, joista voi johtua rikoksentekijän luovuttaminen, ja tarvittaessa muita seuraamuksia, kuten:

— rikoksen teossa käytetyn kuljetusvälineen menetetyksi tuomitseminen,

— kielto harjoittaa suoraan tai toisen välityksellä ammattia, jonka yhteydessä rikos tehtiin,

— kielto oleskella jäsenvaltion alueella, jos tuomittu henkilö ei ole Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen.

⁽²⁾ EYVL C 5, 10.1.1996, s. 1.

⁽³⁾ EYVL C 304, 14.10.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 63, 4.3.1997, s. 2.

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 1.

2 artikla

Raskauttavat asianhaarat

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta 1 artiklassa säädettyjä asianmukaisia rangaistuksia kovenetaan, jos jokin seuraavassa luetelluista edellytyksistä täyttyy:

- rikoksen on tehnyt henkilö, joka kuuluu rikollisjärjestöön, rikollisjärjestöön osallistumisen kriminalisoinnista Euroopan unionin jäsenvaltioissa 21 päivänä joulukuuta 1998 hyväksytyssä yhteisessä toiminnassa 98/733/YOS⁽¹⁾ tarkoitetussa merkityksessä,
- rikoksen tarkoituksena on ihmiskauppa ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö sellaisina kuin ne on määritelty yhteisessä toiminnassa 97/154/YOS,
- rikoksen tarkoituksena on mahdollistaa ulkomaalaisen työnteke kyseisessä jäsenvaltiossa ulkomaalaisten työnteosta annettuja sääntöjä rikkoen.

3 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen sellaisista direktiivissä 2000/.../EY tarkoitetuista ja mahdollisesti tämän puitepäättöksen 2 artiklassa määriteltyjen olosuhteiden vallitessa tehdyistä rikoksista, jotka on oikeushenkilön lukuun tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimitilimen jäsenenä toimien henkilö, jolla on oikeushenkilössä seuraavin perustein johtava asema:

- oikeus edustaa oikeushenkilöä, tai
- valtuus tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta, tai
- valtuus harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä,

sekä näihin rikoksiin osallisena olemisesta tai yllyttämisestä tai näiden rikosten yrityksestä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista riippumatta kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen

varmistamiseksi, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alaisena toimiva henkilö on voinut tehdä kyseisen oikeushenkilön lukuun direktiivissä 2000/.../EY tarkoitettua ja mahdollisesti tämän puitepäättöksen 2 artiklassa määriteltyjen olosuhteiden vallitessa tehdyn rikoksen.

3. Oikeushenkilön vastuu direktiivissä 2000/.../EY määritellystä rikoksesta, joka on tehty mahdollisesti tämän puitepäättöksen 2 artiklassa määriteltyjen olosuhteiden vallitessa, ei estä rikosoikeudellisia menettelyjä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöinä, yllyttäjinä tai osallisina tässä kohdassa tarkoitetuissa rikoksissa.

4 artikla

Oikeushenkilöihin kohdistuvat seuraamukset

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastuussa olevaksi todetulle oikeushenkilölle voidaan langettaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja vakuuttavia seuraamuksia, joihin kuuluu rikosoikeudellisia tai muita sakkoja ja joihin voi kuulua muita seuraamuksia, kuten:

- a) oikeuden menettäminen julkisiin etuisuuksiin tai tukiin;
- b) väliaikainen tai pysyvä liiketoimintakielto;
- c) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;
- d) tuomioistuimen määräämä purkaminen.

2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti vastuussa olevaksi todetulle oikeushenkilölle voidaan langettaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja vakuuttavia seuraamuksia tai siihen voidaan kohdistaa tällaisia toimenpiteitä.

5 artikla

Lainkäyttövalta

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa direktiivissä 2000/.../EY

⁽¹⁾ EYVL L 351, 29.12.1998, s. 1.

tarkoitettun ja mahdollisesti tämän puitepäättöksen 2 artiklassa määriteltyjen olosuhteiden vallitessa tehtyyn rikokseen, jos

- a) rikos on tehty kokonaan tai osittain sen alueella; tai
- b) rikoksen tekijä on jäsenvaltion kansalainen.

2. Jäsenvaltio voi rajoittaa lainkäyttövaltansa 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun rikokseen. Jäsenvaltio, joka ei käytä tätä mahdollisuutta, voi kuitenkin päättää, että 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu rikos kuuluu sen lainkäyttövalttaan ainoastaan erityisissä olosuhteissa tai tilanteissa.

3. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava neuvoston pääsihteerille päätöksestään soveltaa 2 kohtaa sekä mainittava tarvittaessa ne erityiset olosuhteet tai tilanteet, joissa päätöstä sovelletaan.

6 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän puitepäättöksen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet ennen 1 päivää marraskuuta 2001.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava neuvoston pääsihteeristölle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle ennen 1 päivää marraskuuta 2001 kirjallisina säännökset, jotka ne ovat antaneet tämän puitepäättöksen mukaisten velvoitteidensa saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Neuvosto arvioi 30 päivään toukokuuta 2002 mennessä näiden tietojen ja komission kirjallisen kertomuksen perusteella, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarpeelliset toimenpiteet tämän puitepäättöksen noudattamiseksi.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä puitepäättös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

...